Č.j.VP/S 120c/01-160 V Brně dne 11. ledna 2002

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, zahájeném dne 23.10. 2001 na základě žádosti Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky ze dne 18. 10. 2001, č.j.: 45534/01/6130/1000, týkající se programových dodatků pro rok 2002 Sektorového operačního programu Průmysl na léta 2001 - 2006, a to programů "Manažer středního a velkého podniku" a "Profese v průmyslu", rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. b) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, takto :

Výjimka ze zákazu veřejné podpory uvedené v programových dodatcích pro rok 2002 Sektorového operačního programu Průmysl na léta 2001 - 2006, kterými jsou programy "Manažer středního a velkého podniku" a "Profese v průmyslu"

s e p o v o l u j e

za těchto podmínek poskytování:

1. Veřejná podpora nebude zahrnovat podporu při vývozu a nebude poskytnuta uhelnému a ocelářskému průmyslu, průmyslu stavby lodí, průmyslu výroby syntetických vláken a automobilovému průmyslu.
2. Příjemcem veřejné podpory nesmí být podnik v obtížích ve smyslu pravidel pro záchranu a restrukturalizaci firem v obtížích, publikovaných 9. 10. 1999 v Official Journal C 288.
3. Míra veřejné podpory, tj. podíl celkové výše veřejné podpory k oprávněným nákladům, vyjádřený v procentech, nepřekročí v případě:
   a) specifické formy vzdělávání, která zahrnuje teoretickou a praktickou výuku, přímo uplatnitelnou na současnou či budoucí pozici zaměstnance ve společnosti, jež je příjemcem veřejné podpory, 25 % pro velké podniky a 35 % pro malé a střední podniky, přičemž u podniků působících v oblastech, kde průměrná hodnota HDP na 1 obyvatele nedosahuje 75 % průměru HDP na 1 obyvatele v EÚ, může být zvýšena o dalších 10 %.
   b) obecného vzdělávání, kterým se rozumí získání dovedností, jež mají univerzální charakter, 50 % pro velké podniky a 70 % pro malé a střední podniky, přičemž u podniků působících v oblastech, kde průměrná hodnota HDP na 1 obyvatele nedosahuje 75 % průměru na 1 obyvatele EÚ, může být zvýšena o dalších 10 %.

Výše uvedené míry veřejné podpory specifikované v bodech a) a b) je možné navýšit o 10 %, pokud příjemce veřejné podpory zařadí do vzdělávacího projektu tzv. znevýhodněné pracovníky, kterými se dle čl. 2 písm. g) Nařízení komise č.68/2001 pro podporu školení, publikovaného 12.1. 2001 v Official Journal L 10/20, rozumí:

- osoby mladší než 25 let, které ještě nebyly zaměstnány v trvalém pracovním poměru,
- osoby se změněnou pracovní schopností,
- osoby nezaměstnané nejméně 12 po sobě jdoucích měsíců, a to prvních šest měsíců po nástupu do zaměstnání,

přičemž oprávněné náklady na poskytnutí veřejné podpory na vzdělávání tvoří:

a) personální náklady školitele,
b) cestovní výdaje školitele a školených,
c) ostatní běžné náklady (materiály),
d) odpisy nástrojů a vybavení v rozsahu, v němž jsou využívány výlučně pro projekt vzdělávání,
e) náklady na vedení vzdělávání a poradenské služby využívané v projektu vzdělávání,
f) osobní náklady školených pracovníků, týkající se však pouze hodin, po které se aktivně účastní daného vzdělávání.

4. Poskytování veřejné podpory je povoleno do 31. prosince 2002.
5. Výše uvedené podmínky musí být zapracovány do definitivního znění programu veřejné podpory.

Odůvodnění

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen "Úřad") obdržel dne 23.10.2001 žádost o povolení výjimky (dále jen "žádost") podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen "zákon"), kterou podalo Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, jako jediný účastník řízení, podáním ze dne 18.10.2001, č.j.: 45534/01/6130/1000.

I.Podklady pro rozhodnutí:

- formulář žádosti o povolení výjimky podle § 6 odst.l zákona s průvodním dopisem
- příloha žádosti označená "Programové dodatky sektorového operačního programu Průmysl pro rok 2002" část 4.1/1 " Manažer středního a velkého podniku" a část 4.2/1 "Profese v průmyslu"
- Směrnice ministra průmyslu a obchodu pro provádění operačních programů v sektoru průmyslu
- Směrnice ministra průmyslu a obchodu pro programování operačních programů v sektoru průmyslu

II.Údaje získané z žádosti o povolení výjimky:

l. Poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.
2. Ministerstvem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.

3. Název veřejné podpory je "Sektorový operační program na léta 2001 - 2006 - Průmysl".
4. Formou veřejné podpory jsou investiční a neinvestiční dotace.
5. Účelem veřejné podpory jsou investice do projektů orientovaných na růst kvalifikace pracovníků, tedy vzdělávacích systémů v průmyslu.
6. Veřejná podpora je určena pro sektor zpracovatelského průmyslu.
7. Míra veřejné podpory se pohybuje v rozmezí 10 až 65 %.
8. Poskytování veřejné podpory bude zahájeno v průběhu roku 2002.

III.Vymezení účastníka řízení

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky je v souladu s § 3 písm. d) ve spojení s § 6 odst. 1 zákona Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.

IV.Charakteristika programů:

Účastník řízení předložil následující charakteristiky programů:

1. Manažer středního a velkého podniku

Cílem programu je podpora různých forem celoživotního vzdělávání pro vrcholové manažery průmyslových podniků za účelem stabilizace managementu průmyslových firem. Předmětem podpory je realizace projektů orientovaných na růst kvalifikace, znalostí a dovedností, nutných pro řízení firem, se zvláštním zdůrazněním požadavků komunikačních a informačních technologií. Školící programy musí být ukončeny vydáním osvědčení nebo certifikátů, osvědčujících získané dovednosti a znalosti.
Příjemcem podpory mohou být stabilizované podnikatelské subjekty, které nejsou v nouzi, zejména v kategorii středních a velkých podniků nebo firmy zařazené Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR do revitalizačních programů. Příjemce může realizovat projekt buď prostřednictvím smlouvy se specializovanou organizací zaměřenou na vzdělávání top-managementu průmyslových podniků (včetně vysokých škol a zejména akreditovaných výchovně vzdělávacích institucí a organizací) nebo vlastním vzdělávacím zařízením firmy.
Podpora žadateli má být poskytována formou :
- neinvestiční dotace na úhradu neinvestičních nákladů projektu nebo akce do výše 50 % nákladů vynaložených v roce poskytnutí podpory (u malých a středních podniků 65 %)
- investiční dotace na úhradu investičních nákladů projektu nebo akce do výše 10 % nákladů vynaložených v roce poskytnutí podpory (u malých a středních podniků 20 %).

Malý a střední podnik má k datu podání žádosti počet zaměstnanců při přepočtu na plný pracovní úvazek menší než 250 osob, výše tržeb, resp. příjmů podniku za poslední účetně uzavřený kalendářní rok nesmí přesahovat 1450 milionů Kč nebo aktiva, resp. majetek podniku nesmí přesahovat 980 mil. Kč a 25 % nebo více kapitálu podniku nebo hlasovacích práv nesmí vlastnit jeden podnik nebo společně několik podniků nesplňujících definici malých a středních podniků.
Požadovaný rozsah a druh podpory navrhne žadatel při předložení projektu. Investiční a neinvestiční dotaci lze kombinovat do maximální výše 500 tis. Kč na projekt nebo akci, přičemž minimální výše činí 100 tis. Kč. Do spolufinancování lze zahrnout náklady vlastních

zaměstnanců. Program podpory je regionálně cílený, podpora bude poskytnuta v souladu s Regionální mapou platnou na období 2002 - 2006. Podpora je určena pro podnikatelské subjekty působící ve zpracovatelském průmyslu v ČR. Upřednostněny budou subjekty ve strukturálně postižených oblastech a průmyslové podniky s převažující výrobou ve zpracovatelském průmyslu. Projekty jsou určeny pro obory, označené v odvětvové klasifikaci ekonomických činností (dále jen "OKEČ") 15 - 37, mimo OKEČ 16 a citlivá odvětví (OKEČ 247, 271, 341, 342, 343 a 351). Podporované projekty a akce budou ukončeny v prosinci 2002.

2. Profese v průmyslu

Cílem tohoto programu je podpora odborného růstu zaměstnanců průmyslových podniků ve vybraných profesích, tj. znalostí a dovedností středního managementu a vybraných dělnických profesí (například technických profesí, pracovníků řízení výroby a řízení jakosti, marketingu i obchodních služeb). Předmětem je podpora projektů, ve kterých je vzdělávání pracovníků vybraných profesí ukončeno vydáním osvědčení nebo certifikátem. Projekt je určen výhradně pro pracovníky v pracovním poměru k žadateli.
Příjemcem podpory mohou být stabilizované podnikatelské subjekty malého a středního podnikání, které nejsou v nouzi. Příjemce může realizovat projekt buď vlastním školícím zařízením nebo na základě smlouvy se specializovanou organizací (organizacemi), která poskytuje vzdělávání středního managementu nebo vybraných dělnických profesí průmyslového podniku.
Podpora žadateli má být poskytována formou:

- neinvestiční dotace na úhradu neinvestičních nákladů projektu nebo akce do výše 65 % nákladů vynaložených v roce poskytnutí podpory
- investiční dotace na úhradu investičních nákladů projektu nebo akce do výše 20 % nákladů vynaložených v roce poskytnutí podpory.

Požadovaný rozsah a druh podpory navrhne žadatel při předložení projektu. Investiční a neinvestiční dotaci lze kombinovat do maximální výše 500 tis. Kč na projekt nebo akci, přičemž minimální výše činí 100 tis. Kč. Do spolufinancování lze zahrnout mzdové náklady vlastních zaměstnanců. Program podpory je regionálně cílený, podpora bude poskytnuta v souladu s Regionální mapou platnou na období 2002 - 2006. Podpora je určena pro podnikatelské subjekty působící ve zpracovatelském průmyslu ČR. Upřednostněny budou subjekty se sídlem ve strukturálně postižených oblastech a průmyslové podniky s převažující výrobou ve zpracovatelském průmyslu. Projekty jsou určeny pro OKEČ 15 - 37, mimo OKEČ 16 a citlivá odvětví (OKEČ 247, 271, 341, 342, 343 a 351). Podporované projekty a akce budou ukončeny v prosinci 2002.

V. *Právní analýza*

V § 1 odst. 1 zákona je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé).
Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím, je jakákoliv veřejná

podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží.
Čl. 64 odst. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24. 6. 1998 s účinností od 11. 7. 1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č. 1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé ze dne 24. 6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen „Prováděcí pravidla“)).
V čl. 2 Prováděcích pravidel se stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.
V § 3 písm. a) zákona je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků.
V § 2 odst. 1 zákona je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána.
V § 2 odst. 2 zákona je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí, pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolil výjimku. Podle § 5 písm. a) zákona může Úřad rozhodnutím povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory podle § 2 odst. 1 zákona u podpor, které mají napomoci hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo vysokou nezaměstnaností, tj. veřejné podpory regionálního charakteru.
Podle § 5 písm. c) zákona může Úřad rozhodnutím povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory podle § 2 odst. 1 zákona u podpor, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských aktivit nebo oblastí, pokud nemění podmínky obchodu mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie v míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
Podle čl. 64 odst. 4 (a) Evropské dohody je po dobu prvních 5 let po vstupu v platnost Evropské dohody na celou Českou republiku pohlíženo jako na oblast Společenství uvedenou v čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy o založení Evropského společenství, s tím, že uvedená výjimka může být prodloužena o dalších 5 let. O prodloužení výjimky rozhodla Rada přidružení rozhodnutím č. UE – CZ 1703/00 ode dne 1. 1. 1997.

Vzhledem k tomu, že:

- se jedná o výhody, o jejichž poskytnutí rozhodne vláda ČR na základě návrhu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR,

- tyto výhody zvýhodňují určité podnikání, neboť poskytnuté veřejné podpory umožní příjemcům těchto podpor snížit náklady na realizaci záměrů, které by musely být hrazeny z vlastních prostředků příjemců veřejných podpor,
- hrozí narušení hospodářské soutěže, neboť navrhované programy jsou určeny specificky určeným subjektům, které jsou v konkurenčním vztahu k ostatním subjektům, jež nebudou do navrhovaných programů zařazeny a poskytnuté výhody mohou mít za důsledek zvýšení tržních podílů nebo zlepšení hospodářských výsledků příjemců veřejných podpor,
- poskytnutím výhod může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, a to tím, že do navrhovaných programů mohou být zařazeni příjemci veřejné podpory, kteří svou produkci exportují do členských státu Evropské unie,

jedná se o veřejnou podporu splňující znaky uvedené v § 2 odst. 1 zákona.
Při posuzování slučitelnosti výše uvedené veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s příslušnými předpisy ES, jimiž jsou:

Nařízení komise č. 70/2001 z 12.1.2001, o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení Evropských společenství na veřejnou podporu ve prospěch malých a středních podniků, publikované v Official Journal L 10/33 (dále jen "Nařízení")
Pravidla pro národní regionální pomoc (98/C 74/06) (dále jen "Pravidla").
Předpis o poskytování pomoci průmyslu syntetických vláken (95/C142/06)
Rámec ES pro poskytování státní pomoci automobilovému průmyslu (97/C279/01).
Nařízení Komise č. 68/2001 pro podporu školení, publikované 12.1. 2001 v Official Journal L 10/20 (dále jen " Nařízení pro podporu školení").
Pravidla pro záchranu a restrukturalizaci firem v obtížích, publikovaná 9.10.1999 v Official Journal C 288 (dále jen "Pravidla pro záchranu").

V souladu s Nařízením malé a střední podniky jsou podniky, které mají sídlo a podnikají na území České republiky, zaměstnávají méně než 250 zaměstnanců a jejichž čistý obrat za poslední uzavřený kalendářní rok nepřesahuje 1450 mil. Kč nebo jejichž celková aktiva nepřesahují 980 mil. Kč a které musí dále splňovat kriterium nezávislosti, definované následovně: Nezávislými podniky jsou podniky, jejichž 25 a více % hlasovacích práv nebo 25 a více % jejich kapitálu není drženo jiným podnikatelským subjektem nebo společně více subjekty, které nelze vymezit jako malé nebo střední podniky.
Nařízení pro podporu školení uvádí v čl. 2 písm. d), že specifické formy vzdělávání zahrnují teoretickou a praktickou výuku, přímo uplatnitelnou na současnou či budoucí pozici zaměstnance ve společnosti, jež je příjemcem veřejné podpory. Využitelnost dovedností získaných v rámci specifické formy vzdělání je u jiných společností velmi snížená, vzhledem k tomu, že je spojena se specifickou činností dané společnosti. Podle čl. 4 odst. 2 Nařízení pro podporu školení nesmí míra veřejné podpory přesáhnout u specifické formy vzdělávání u velkých podniků 25 % a u malých a středních podniků 35 % nákladů vhodných na poskytnutí podpory, které jsou pro účely tohoto Nařízení definovány v čl. 4 odst. 7. Pro obecné vzdělávání, které směřuje k získání kvalifikace využitelné i v jiných podnikatelských subjektech, než je příjemce podpory, nesmí míra veřejné podpory přesáhnout 50 % pro velké podniky a 70 % pro malé a střední podniky. Míru veřejné podpory lze zvýšit o 10 %, pokud podnik působí v oblasti, kde průměr HDP na 1 obyvatele nedosahuje 75 % průměru HDP na 1 obyvatele v EU. Podle čl. 4 odst. 4 Nařízení pro podporu školení lze míru veřejné podpory zvýšit o 10 %, pokud společnost zařadí do vzdělávání osoby vymezené v čl. 2 písm. g) tohoto

Nařízení, kterým se při zprostředkování zaměstnání věnuje zvýšená péče. Úřad proto stanovil příslušné podmínky ve výroku rozhodnutí.

Podklady předložené účastníkem řízení nevylučují jednoznačně možnost zařadit do programů podnik v obtížích, definovaný v Pravidlech pro záchranu. Podle čl. 2 odst. 4 Pravidel pro záchranu je podnikem v obtížích takový podnik, který není schopen prostřednictvím svých zdrojů nebo prostředků od svého vlastníka či případných věřitelů plnit své závazky. Podle odst. 6 Pravidel pro záchranu jsou obvyklými znaky podniku v obtížích zvyšující se ztráty, snižující se obrat, rostoucí množství zásob, nadbytečná kapacita, snižující se tok hotovosti, rostoucí dluh, rostoucí úrokové platby a klesající nebo nulová hodnota aktiv. Vzhledem k tomu, že postup posuzování podle Pravidel pro záchranu je individuální pro každý případ, je proto nutné podniky v obtížích z programů vyřadit stanovením příslušné podmínky ve výroku rozhodnutí.

Úřad rovněž přihlédl k odlišnému posuzování veřejné podpory, která je přidělována příjemcům v tzv. citlivých sektorech - tedy v uhelném a ocelářském průmyslu, dopravě, průmyslu stavby lodí, průmyslu výroby syntetických vláken a automobilovém průmyslu. Příslušné předpisy a směrnice ES zakládají rovněž nutnost individuálního posouzení veřejné podpory, určené do těchto sektorů. Proto byla stanovena podmínka, směřující k vyřazení příjemců působících v těchto sektorech z programů.

VI.Závěr

Ze všech shora uvedených důvodů bylo možno žádosti o povolení výjimky vyhovět. Rozhodnutí však bylo nutno podmínit tak, aby byl zajištěn soulad s výše uvedenými předpisy.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:
Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
k rukám **Doc. Ing. Miroslava Grégra**
místopředsedy vlády a ministra průmyslu a obchodu
Na Františku 32
110 15 Praha